Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 289
van **PETER WOUTERS**
datum: 7 februari 2018

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Lokale voedselstrategieën - Beleid en ondersteuning

Op 2 februari 2018 presenteerden het ILVO (Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek) en UGent een vergelijkende studie van onderzoekster Charlotte Prové over stadslandbouw in Gent, Philadelphia en Warschau. Uit die studie bleek dat initiatieven voor stadslandbouw een grotere slaagkans hebben als er structurele steun is door de stad of gemeente.

Op 19 oktober 2016 antwoordde de minister op mijn vraag om uitleg nr. 2717 dat het interbestuurlijk plattelandsoverleg (IPO) de voornaamste knelpunten rond lokale voedselstrategieën had opgesomd. De knelpunten waren onder te verdelen in drie blokken: beleid, ondernemerschap en ruimte. Ook daar luidde het advies onder meer om steden en gemeenten te faciliteren bij de ontwikkeling van een lokale voedselstrategie.
Sinds 1 januari 2017 kunnen de lokale besturen, maar ook bedrijven en non-profitorganisaties die een lokale voedselstrategie willen ontwikkelen, terecht bij het Vlaams aanspreekpunt lokale voedselstrategie. Daarvoor werd een budget van 210.000 euro vrijgemaakt, en de bedoeling is dat vanuit de overheid een efficiëntere kennisdeling wordt gefaciliteerd tussen de verschillende spelers die actief zijn in de korte keten en bij het werken aan lokale voedselstrategieën.

In de beleidsbrief Landbouw 2017-2018 lezen we hierover: "Ik installeerde het afgelopen jaar binnen de VVSG een aanspreekpunt Lokale Voedselstrategieën dat lokale besturen ondersteunt bij het nemen van initiatieven rond lokale voedselstrategieën. Ik zet de werking ervan het komende jaar verder en zorg er voor dat gemeenten via kennisdeling het korte keten verhaal sterker en meer zichtbaar naar de buitenwereld verankeren. Via een nieuw webplatform zullen inspirerende goede Vlaamse praktijken worden bekend gemaakt."

Op mijn schriftelijke vraag nr. 487 van 20 maart 2017 antwoordde de minister in verband met het nieuwe webplatform het volgende: "Momenteel wordt er intern onderzocht welk IT-systeem of webplatform geschikt is voor het visualiseren van de goede praktijken."

Daarnaast bleef ook de maatregel 'samenwerking met de stedelijke omgeving': "Bij de maatregel 'samenwerking met de stedelijke omgeving' zijn de eerste projecten opgestart in de provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen. Deze projecten zijn gericht op lokale voedselstrategieën en hernieuwbare energie, waarbij de wisselwerking tussen platteland en stad centraal staat. In een eerste fase konden ontwikkelingsstrategieën ingediend worden. Deze zullen door de PMC's tegen het einde van 2017 beoordeeld

worden. De ontwikkelingsstrategieën die een gunstige beoordeling krijgen kunnen dan in 2018 opgestart worden en hiermee de zogenaamde "dynamiseringsfase" ingaan. Nieuwe oproepen voor bovenstaande maatregelen zullen ook dit jaar georganiseerd worden." (uit de beleidsbrief Landbouw 2017-2018)

Op mijn vraag om uitleg nr. 2717 van 19 oktober 2016 antwoordde de minister tevens dat er werk gemaakt moet worden van gestandaardiseerde tools om de impact van initiatieven te meten.

1. Op welke manier ging de minister aan de slag met de knelpunten (beleid, ondernemerschap en ruimte) die het IPO rond lokale voedselstrategieën had meegegeven?
2. Kan de minister een overzicht geven van het aantal vragen die in 2017 gesteld werden aan het Vlaams Aanspreekpunt Lokale Voedselstrategie?

   Graag een opsplitsing van het aantal vragen afkomstig van lokale besturen, bedrijven en non-profitorganisaties.
3. Wat zijn de voornaamste vragen die het Vlaams Aanspreekpunt Lokale Voedselstrategie krijgt?
4. Hoe worden de vragen bij het Vlaams Aanspreekpunt Lokale Voedselstrategie verder opgevolgd? Wat zijn de mogelijkheden voor lokale besturen op het vlak van verdere begeleiding door het aanspreekpunt?
5. Wat is de stand van zaken omtrent het webplatform voor het visualiseren van goede praktijkvoorbeelden?
6. Hoe worden steden en gemeenten nog op andere manieren (dan de mogelijkheid om het aanspreekpunt te contacteren) ondersteund bij het beleid omtrent lokale voedselstrategieën?
7. Kan de minister een overzicht geven van de projecten die van start zijn gegaan in het kader van de maatregel 'samenwerking met de stedelijke omgeving'? Welke projecten werden gunstig beoordeeld en wat is de verdere timing van deze projecten?
8. Wanneer komt er een nieuwe oproep voor projecten in het kader van de maatregel 'samenwerking met de stedelijke omgeving'?
9. Wat is de stand van zaken omtrent gestandaardiseerde tools om de impact van initiatieven te meten?

JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 289 van 7 februari 2018
van **PETER WOUTERS**

---

1. Het strategische platform "Korte Keten" dat werd opgericht om de uitvoering van het strategisch plan op te volgen en om de samenwerking binnen de sector te verhogen, groeide door tot een mediërende structuur (Raad van Belang) die lokale voedselstrategieën stimuleert, sectoroverschrijdend werkt en waar lokale partners, overheden en bedrijven een stem krijgen. Het startschot van het traject 'Lokale Voedselstrategieën 2.0' werd gegeven op een studiedag 'De overheid als partner in lokale voedselstrategieën' (23/11/15). Sinds haar oprichting is de Raad van Belang op regelmatige basis samengekomen.

2. Een aparte lijst met alle vragen van bedrijven of non-profitorganisaties die interesse hebben tot samenwerking met lokale besturen, heeft het aanspreekpunt niet bijgehouden. Het totaal aantal vragen wordt geraamd op een vijftigtal, zowel van bedrijven, non-profitorganisaties als steden en gemeenten.

3. De voornaamste vragen hebben betrekking op advies bij de oprichting van boerenmarkten, hoe te werken rond lokale voedselstrategieën en waar goede praktijken te vinden rond gezonde en duurzame voeding.

4. Rond de oprichting van boerenmarkten heeft het aanspreekpunt de vraagstellers vooral in contact gebracht met andere lokale besturen, advies gegeven over het benaderen van de producenten-landbouwers en doorverwezen naar het Steunpunt Hoeveproducten voor de juridische aspecten.

   Het aanspreekpunt brengt de vraagstellers rond lokale voedselstrategieën in contact met andere lokale besturen die hiermee al verder staan en verwijst naar goede praktijken. Ook wordt er aansluiting gezocht bij provinciale initiatieven of activiteiten van andere organisaties actief in de korte keten. Het aanspreekpunt organiseert ook inspiratiesessies rond lokale voedselstrategieën om besturen, burgers en boeren samen te brengen en te inspireren voor verdere acties.

   Bij vragen naar goede voedingspraktijken verwijst het aanspreekpunt door naar bestaande initiatieven, brengt het de vraagstellers op de hoogte via de nieuwsbrief lokale voedselstrategie en de algemene VVSG-nieuwsbrief. In een later stadium zullen goede praktijken ook via de praktijkenwebsite beschikbaar zijn (zie ook vraag 5).
   In het kader van het thema 'Ruimte voor lokale voedselstrategieën' zette het aanspreekpunt de werkgroep 'Grond voor nieuwe boeren' op. In dat overleg gaan de stakeholders (VVSG, Boerenbond, De Landgenoten, VLM, …) op zoek naar de beste manier om gemeentegrond in te zetten voor lokale voedselproductie en het vinden van een geschikte boer. Dit overleg moet uitmonden in een standaardadvies voor lokale besturen die grond willen inzetten voor lokale voedselstrategieën.

5. De grondige ombouw van de IT-systemen van VVSG liep vertraging op, en bijgevolg ook de ontwikkeling van het webplatform met inspirerende praktijken. Daarom wordt de bouw van de praktijkendatabank 'Lokale Voedselstrategie' nu apart versneld. Een eerste operationele versie van het webplatform wordt opgeleverd op 1 juni 2018. De definitieve lancering volgt begin september.

6. Steden en gemeenten kunnen bij hun beleid omtrent lokale voedselstrategieën een beroep doen op recente wetenschappelijke inzichten. ILVO heeft de voorbije jaren geïnvesteerd in onderzoek dat steden en gemeenten hierbij kan ondersteunen. Er werd over gewaakt dat deze inzichten ook actief met betrokkenen zijn gedeeld.

   De vergelijkende publicatie 'Taking context into account in urban agriculture governance: Case studies of Warsaw (Poland) and Ghent (Belgium)' (Prové, C., de Krom, M. and J. Dessein (2016). Land Use Policy. 56: 16-26) toonde aan dat de lokale context belangrijk is bij de ontwikkeling van lokale voedselstrategieën en stadslandbouw, maar dat dit inzicht weinig is gereflecteerd in de governance-benaderingen door de betrokken steden. Dit inzicht werd door de Europese Commissie opgenomen in haar nieuwsbrief Science for Environment Policy, en bereikte zo een breed scala aan steden en gemeenten in Europa.

7. In het kader van de samenwerking Stad Platteland zijn volgende 4 projecten goedgekeurd die betrekking hebben op voedselstrategieën: Hap van Hier (Eigen kweek vzw), Korte Keten Hub Brugge (provincie West-Vlaanderen), Voedselrijk Zuid-West-Vlaanderen (VELT vzw) en Lekker lokaal (Gemeente Oud-Turnhout).

8. Een nieuwe oproep in het kader van de samenwerking Stad-Platteland wordt voorbereid, de termijn voor lancering is nog niet gekend.

9. Er is nog niet bepaald of hier een tool voor zal opgezet worden. In een eerste fase willen we beter zicht krijgen op de initiatieven zelf door ze van dichtbij op te volgen.